

KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORU

ORDU ÜNİVERSİTESİ

Değerlendirme Takımı

PROF. DR. ERDAL EMEL (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. EMRAH AKYAR (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. ADNAN ÇALIK (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. NİHAT ZAFER UTKAN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. ÖZNUR YILMAZ (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

DAİRE BAŞKANI MEHMET NAZİF ELKATMIŞ (İDARİ DEĞERLENDİRİCİ)

DİREN DOĞAN (ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ)

1. KURUMSAL BİLGİLER

1) Kurum Hakkında Bilgiler

Ordu Üniversitesi, Ordu ve ilçelerinde yer alan Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne bağlı Fakülte ve Meslek Yüksek Okulları'nın 17 Mart 2006 tarihinde kendisine bağlanmasını öngören 5467 sayılı Kanun ile kurulmuş bir devlet üniversitesidir. Üniversite başlangıç tarihi itibarı ile Ordu il merkezinde Ziraat, Fen-Edebiyat Fakülteleri, Meslek Yüksekokulu, Sağlık Yüksekokulu ile Ünye İktisadi ve İdari Bilimler ve Fatsa Deniz Bilimleri Fakülteleri, Mesudiye, Ünye ve Fatsa Meslek Yüksekokullarını devralırken, Sosyal, Fen ve Sağlık Bilimleri Enstitüleri'nin kuruluşunu da gerçekleştirmiştir. Dört fakülte, beş yüksekokul ve üç enstitü ile kurulan Üniversite'ye, 2008'de Akkuş ve Ulubey Meslek Yüksekokulları; 2009'da Diş Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakültesi ile 2010'da Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu; 2011'de Eğitim Fakültesi ile İkizce ve Aybastı Meslek Yüksekokulları; 2012'de Müzik ve Sahne Sanatları ile İlahiyat Fakülteleri ve Gököy Meslek Yüksekokulu eklenmiş; aynı yıl Ordu Meslek Yüksekokulu kapatılıp, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu olarak ikiye bölünmüştür. 2016 yılında Sağlık Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne dönüştürülürken, Turizm Fakültesi ve Yabancı Diller Yüksekokulu kurulmuştur.

Son 12 yıl içinde hızla gelişen ve değişen bu organizasyonel yapılanma sonrası, 2018 Kasım ayı itibarı ile Ordu Üniversitesi, Ordu merkez ve altı ilçesindeki yerleşkelerde 11 Fakülte, 1 Yüksekokul, 8 Meslek Yüksekokulu ve 3 Enstitü ile önlisans, lisans ve lisansüstü seviyelerde eğitim veren kapsamlı bir yapıya sahip olmuştur. Söz konusu akademik birimlerde 72 önlisans, 46 lisans, 30 yüksek lisans, 10 doktora programı mevcuttur. Akademik birimlere ait kadrolarda 254'ü araştırma görevlisi ve 217'si öğretim görevlisi olmak üzere %49'u 31-40 yaş aralığında toplam 730 akademik personel görev yapmaktadır. Eğitim-öğretim programlarında, meslek yüksekokullarında 10770 önlisans, yüksekokulda 530 lisans, fakültelerde 8757 lisans, enstitülerde 146'sı doktora olmak üzere 1770 lisansüstü öğrenci öğrenim görmektedir. Toplam 21827 öğrencinin 6120'sinin ikinci öğretimde ve 9253'ünün kız öğrenci olması, Ordu ili ve ilçeleri için Üniversite'nin önemli bir ekonomik ve sosyal faktör haline geldiğini göstermektedir.

Ordu merkezde yer alan Cumhuriyet yerleşkesi ile Teknik ve Sosyal Bilimler MYO yerleşkeleri dâhil ilçelerde merkeze uzaklıkları itibarı ile Ulubey (28km), Fatsa (38km), Ünye (60km), Mesudiye (86km), İkizce (89km) ve Akkuş (129km) birimleri toplamda 138,018 m2 kapalı alan ve 1,477,166 m2 açık alana sahiptir. Söz konusu fiziki alanların yapılaşması eğitim, araştırma ve topluma hizmet anlamında birbirlerine göre oldukça farklı niteliklere sahiptir. Fiziki alan kullanımı itibarı ile yeni yapılaşan Cumhuriyet yerleşkesinin planlı yerleşim ve modern görünümü Ordu iline değer katarken; yapılaşması Ordu Üniversitesi'nin kuruluşunun öncesine dayanan, şehir merkezi ve ilçelerdeki diğer fiziki alanlarda Üniversite'nin temel faaliyetlerini yürütmesini zorlaştıracak unsurlar mevcuttur. Bu zorlukların temel nedeni, merkez yerleşkeye uzaklık, merkez yerleşke dışındaki birimlerin amaca uygun olmayan yapısal unsurları ve sınırlı sayıda öğrenci ile yürütülen programlar için ekonomik olmayan hizmet üretimidir. Üniversite'nin fiziki alanlarının yönetimi, idari ve mali yönü ile topluma hizmet kapsamındaki tüm faaliyetlerinin yürütülmesinde 371 idari personel çalışmaktadır. Üniversite 2017 yılı itibarı ile 148.6 milyon TL gider ve 151.8 milyon TL gelire sahip bir bütçe ile yönetilmektedir.

Ordu Üniversitesi, ildeki 742 bin nüfusun %28'nin merkez Altınordu ilçesinde yaşadığı ve oldukça dağlık arazisine rağmen ekonomik faaliyetlerinin fındık üretimi ve fındık ürünlerinin işlenmesine odaklı olduğu Ordu ilinin sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan en önemli aktörü olma potansiyeline sahiptir. Ülke nüfusunun %0.8'inin, ülke gelirinin %0.5'ini ürettiği Ordu'da Üniversite il ekonomisinin yaklaşık %1'ne karşılık bir ekonomik büyüklüğe sahiptir. Bu anlamda Üniversite, dış

paydaşların özellikle tarımsal araştırma çalışmalarına destek sağlayan ve topluma eğitim ve danışmanlık hizmeti sunan akademik birimleri yanında bazı uygulama ve araştırma merkezleri faaliyetleri ile temelde Dış Hekimliği Fakültesi sağlık hizmetleri kapsamında 2017 yılında 6.2 milyon TL gidere karşılık 7.0 milyon TL Döner Sermaye geliri üretebilmiştir. Yarattığı özkaynaklardan yararlanarak akademik kadronun bilimsel araştırma çalışmaları, araştırma altyapısı ve etkinliklerine destek olmaktadır. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince yönetilen bu desteğin tutarı 2017 yılında 1.6 milyon TL civarında gerçekleşmiştir.

Ordu Üniversitesi, 2006 yılında kurulmuş genç bir devlet üniversitesi olarak, özellikle son sekiz yılda Rektör Prof. Dr. Tarık Yarılgâç yönetiminde, öncelikle Altınordu ilçesindeki Cumhuriyet yerleşkesinin yapılaşması için sağlanan devlet kaynaklarını ve bağışçılardan alınan kaynakları etkin ve etkileyici bir şekilde yatırıma dönüştürmüştür. Üniversite, hedeflediği evrensellik ve çağdaşlık doğrultusunda, kurumsal bir kimlik yaratmak adına doğru bir adım atmıştır. Ancak, siyasi iradenin kuruluş itibarı ile bölgesel kalkınmaya yönelik bir misyon yüklediği genç bir üniversite olarak, özellikle eğitim, araştırma ve topluma hizmette evrensel nitelik ve nicelik açısından güvence altına alınmış daha birçok kazanıma gerek duyulmaktadır. Üniversite, aslında bu kazanımların neler olması gerektiğini, 2012-2013 arasında hazırlık çalışmalarını tamamladığı 2015-2019 Stratejik Planı ve dayandığı misyon, vizyon ve temel değerler felsefesi ile ortaya koymuştur. Planda belirlenen stratejik amaçlara kısmen ulaşılırken, bazılarında erişimi zorlaştıran önemli bir etkenin, hedeflenen kazanımlara ulaşmayı güvenceye alacak öğrenciler, mezunlar ve dış paydaşlarla ilişkilerde kalite güvencesi yaklaşımlarını ön plana çıkaran yönetsel süreçlerin yeterince tanımlanmaması olarak değerlendirilmiştir.

Kurum ziyaretinin gerçekleştiği 25-28 Kasım 2018 tarihleri itibarı ile güncellenmiş bulunan 2017 yılı Kurumsal İç Değerlendirme Raporu ve sunulan ek kanıtlar ile ziyaret tarihindeki mevcut durum esas alınarak hazırlanan bu Kurumsal Geribildirim Raporu, söz konusu eğitim, araştırma ve hizmet faaliyetlerinde Yükseköğretim Kalite Kurulu adına Dış Değerlendirme Takımı'nın bakış açısı ile Ordu Üniversitesi'nin mevcut durum analizini, güçlü ve gelişmeye açık yanlarını ve bu doğrultuda iyileştirme önerilerini kapsamaktadır.

Bu rapor yazımının gerçekleştiği tarih aralığında Ordu Üniversitesi'nin, kendilerine yapılan 28 Kasım 2018 tarihli Çıkış Sunumu'nda belirtilen geliştirmeye açık yönlerden bazılarını çevik bir şekilde gerçekleştirmesi, Değerlendirme Takımı tarafından takdirle karşılanmış ve Üniversite'nin kendini geliştirme konusunda yüksek bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Değerlendirme Takımı, Ordu Üniversitesi'nin genç bir üniversite olarak, bugüne kadar oluşturduğu güçlü yanları ile ilerleyen yıllarda geliştirmeye açık alanlarda hızla gelişme kaydedeceğine inanmakta ve tüm iç ve dış paydaşlarına bu yolda kendilerine başarılar dilemektedir.

2. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1) Kalite Politikası

Halen yürürlükte olan 2015-2019 Stratejik Planı, kuruluşundan itibaren Ordu Üniversitesi'nin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince hazırladığı ikinci stratejik plan olup, hazırlık ve uygulanma dönemlerinin aynı iradeye sahip son iki rektörlük yönetim dönemleri ile örtüşmesi, planın yönetsel açıdan başarı şansını artıran bir sahiplenme imkânı yaratmıştır. Bu plan dönemi için 2012 sonunda, akademik birim bazında başlatılan durum tespiti, iç ve dış paydaş anketleri ile SWOT analizleri 2013 ortasına kadar birim bazında amaç, hedef ve faaliyet belirleme

çalışmaları ile devam etmiştir. Aşağıdan yukarı bir yaklaşımla hazırlanan Üniversite Stratejik Planı birim stratejik planlarının ortak paydada birleştirilmesi ile elde edilmiştir.

Üniversite'nin 2015-2019 Stratejik Planı hazırlama sürecinde, akademik kadroların geniş katılımı yanında anketlerle sınırlı erişim dışında doğrudan bir dış paydaş katılımının aranmadığı görülmektedir. Ancak, 2015 sonrası uygulama sürecinde Üniversite'nin, bölgesel dış paydaşların desteğinden yararlanma ve onlara katkıda bulunma konusunda daha fazla girişimde bulunduğu görülmektedir. Değerlendirme Takımı, bu girişimlerin önümüzdeki yıllarda somut kazanımlara dönüşeceğine, Ordu İlinin ve Bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasında Üniversite'nin belirlediği stratejik hedeflere daha da fazla gayret göstererek erişeceğine inanmaktadır.

Hazırlanan 2015-2019 Stratejik Planının uygulanmasına ilişkin olarak, 2015 yılında yapılan bir Kamu Mali Yönetim denetimi sonrası, stratejik planda hedeflere erişim göstergelerinin yeterli ölçüde belirlenmediği, gösterge izleme ve faaliyetleri iyileştirme süreçlerinin tanımlanmadığı, ya da kullanılmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonrası söz konusu eksikliği giderecek şekilde göstergelerde bazı düzenlemeler yapılmıştır. Ancak, gösterge belirleme ve izlemenin ötesinde, üniversitelerde eğitim, araştırma ve hizmet süreçlerini güvence altına alacak bir kalite yönetim sisteminin kurulması ve üniversitelerin tüm birimlerine yayılımını sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun 2547 sayılı kanuna Ek Madde 35 ile yasal dayanağı oluşturulmasından sonra, Ordu Üniversitesi, bu doğrultuda 2017'de oluşturduğu rektörlük ve akademik birim kalite kurulları ve Kalite Koordinatörlüğü birimi ile sistematik bir yaklaşımı benimseme konusunda ilk adımı hızla atmıştır. Ne var ki, 2017 yılı ortalarında başlatılan bu yapılanma, Ordu Üniversitesi için 2018 yılı Kasım ayı itibarı ile yapılan dış değerlendirme sürecine kadar yeterince uygulama fırsatı bulamamıştır. 2006 yılından itibaren Yükseköğretim Kurulu bünyesinde yasal dayanağı tam oluşturulamamış bir dizi mevzuat düzenlemesi ile yükseköğretim kurumlarımızda oluşturulmak istenen kurumsal kalite kültürünün yayılımı, mevcut yükseköğretim sistemimizin niceliksel yapılanması henüz tamamlanmamış olduğundan, ön plana çıkamamıştır. Bu nedenle söz konusu zaman diliminde oluşturulan ADEK ve vb. kurulların, etkin bir şekilde kullanılamamış olması ve kalite güvence sistemlerinin oluşturulmasında yaşanan gecikmeyi Ordu Üniversitesi'nde de gözlemlemek mümkündür. Üniversite'nin akademik ve idari süreçlere kalite güvencesi getirebilmek için TÜSSİDE ve KALDER gibi kuruluşlarla işbirliği girişimleri takdirle karşılanmıştır. Bu girişimlerin somutlaşması ve/veya Üniversite'nin kendi kaynaklarına dayanarak yürüteceği faaliyetler ile kalite güvencesi süreçlerini 2019 yılı içinde hayata geçirmesi iyileştirmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Ordu Üniversitesi, 2017 yılında güncellediği öncelikli hedefleri de dikkate alındığında, Stratejik Planındaki amaç ve hedefleri ile örtüşen bir şekilde, evrensel niteliklere sahip bir üniversite olmak için gayret etmektedir. Kuruluş tarihinde devraldığı ve sonradan eklenen özellikle ilçelerdeki Meslek Yüksek Okullarında verilen eğitim hizmetinin, Üniversite'nin belirlediği öncelikli hedefler arasında, özellikle bölgesel sosyo-ekonomik kalkınmaya yönelik olduğu anlaşılmaktadır. İlçelerde yer alan yerleşkelerin fiziki koşulları ve tahsis edilebilecek ekonomik kaynakların kısıtlılığına rağmen bu akademik birimlerde evrensel nitelikte eğitim faaliyetlerinin yürütülmesini güvence altına alacak süreçlerin uygulanmasında Ordu Üniversitesi daha kapsamlı ve yaratıcı çözümler üretmelidir. Üniversite, elde edebildiği kısıtlı bütçe, öz kaynak ve dış kaynaklarını, misyon ve vizyonuna ulaşmak için daha etkin kullanabilmek amacıyla, söz konusu yerleşkelerini, insan kaynağını ve eğitim programlarını cesaretle birleştirmelidir.

Değerlendirme Takımı, Ordu Üniversitesi'nin, misyon farklılaşması odaklı üniversite statüsünü alana kadar Yüksek Öğretim Kurulu nezdinde yaptığı başvurularına devam etmesini dilemektedir. Ülkemizde tarım sektöründe yaşanan üretim darboğazlarının aşılmasında ve Bölgenin en önemli tarım çıktısı fındık üretiminde sürdürülebilirlik ve verim artışı için Ordu Üniversitesi'nin üstlenmek istediği misyon, Üniversite'ye kuruluşunda yüklenen sosyo-ekonomik bölgesel kalkınma misyonu ile

doğrudan örtüşmektedir. Bu doğrultuda Üniversite tüm paydaşlarının katkılarını ve desteğini aramalı ve almalıdır. Değerlendirme Takımı, özellikle misyon farklılaşması statüsünün elde edilmesinin Ordu Üniversitesi ve iline getireceği fırsatlar konusunda dış paydaşların bilinçlendirilerek kamuoyu yaratılmasının, söz konusu katkı ve desteğin daha etkin bir şekilde ortaya çıkmasını sağlayacağı görüşündedir.

Stratejik Plan hedefleri, bütün akademik birimlere ve alanlara yönelik olarak ve gerçekçi bir yaklaşım ile belirlenmiştir. Katma bütçe, bilimsel araştırma fonu ve yatırım bütçesi şeklindeki kurumsal kaynakların kısıtlı olması halinde bu kaynakların plan hedefleri içinde dağılımı açısından Üniversite'nin uyguladığı politika ve önceliklerin belirlenmesi ve açıkça duyurulması sürecinin, geliştirilmesi beklenen kalite güvence sistemi içinde gözden geçirilmesi önerilmektedir.

İlçelerde yürütülen önlisans programlarının 2017 yılında değişen doluluk oranları ve 2018 yılı kontenjanlarından yola çıkarak, bu programların mevcut öğrencileri ve mezunlarını da katarak yapılabilecek çok yönlü bir değerlendirmenin faydalı olacağına; mevcut birinci ve ikinci öğretim ile yeni açılacak programların sürdürülebilirliği için eğitim, barınma ve sosyal imkânların iyileştirilmesi amacıyla iç ve dış paydaşların desteğine daha fazla gerek duyulduğuna inanılmaktadır.

Üniversite'de, Yükseköğretim Kalite Güvencesi Sistemi gereği yakın zamanda ilan edilen Kalite Politikası ve öncesinde başlatılan kurumsal gelişim ve kaliteyi arttırmaya yönelik çalışmalar henüz çok yeni olup, web üzerinden ve bilgilendirme toplantıları ile paydaşlara ancak YÖKAK dış değerlendirme süreçleri tanıtılmıştır. Bu konuda kazanımların elde edilmesi ve birimlere yayılımı gelişmeye açık alan olarak değerlendirilmiştir. Üniversite, diğer yandan Mali Denetim Yasası gereği her yıl düzenli olarak Mali Durum, Performans Programları ve Faaliyet Raporlarını kapsayıcı bir şekilde hazırlamakta ve Üniversite'nin niceliksel olarak eğitim ve araştırma faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik hedeflere erişimi göstergelerle şeffaf bir şekilde iç ve dış paydaşlara sunmaktadır. 2017 Performans raporunda stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda tanımlanan göstergeler, anahtar niteliğinde olanlar da dâhil, birimlerden farklı veri toplama yazılımları üzerinden elle girişi yapılan veriler 2018 yılı itibarı ile devreye alınan üniversite düzeyinde bir Veri Yönetim Sistemi yazılımı üzerinde şifreli erişim ile iç paydaşların erişimine açık olarak sunulmaktadır. Böylelikle özellikle bilimsel yayınlara ilişkin istatistiklerin söz konusu Veri Yönetim Sistemi üzerinden bundan sonra daha sağlıklı bir şekilde oluşturulacağı beklenmektedir.

Ordu Üniversitesi genç bir üniversite olmakla birlikte, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin kurduğu akademik birimleri altyapı ve kadroları ile devralmış, yeni kurulanlar da dâhil mevcut bir sisteme, bir kalite güvence sistemi olarak tanımlanmasa da nitelikleri ön plana çıkaracak bir üst yönetim anlayışı ile yaklaştığı değerlendirilmiştir. Bundan sonraki yönetim dönemlerinde kalite kültürünün tohumlarının ekildiği bu ortama kalite güvence sistemlerinin uygulanması ve yayılımının uzak yerleşkelerdeki önlisans ve lisans programları dâhil Üniversite'nin tamamında daha kolaylıkla gerçekleştirilebileceği değerlendirilmektedir. Bu geçişin bir kalite kültürü yaratmak adına kurumsallaşması, eğitim, araştırma ve topluma hizmet süreçlerinin planlama, uygulama, kontrol et ve önlem al (PUKÖ) döngüsünü tamamlamasının, yönetim dönemleri arasında süreklilik arz eden tutarlı bir üst yönetim anlayışı ile gerçekleştirilebileceği, Ordu Üniversitesi için gelişmeye açık bir alandır.

Örneğin, PÜKÖ döngüsünün ilk uygulanabileceği gelişmeye açık bir alan olarak, Üniversite'nin imzaladığı çok sayıda uluslararası işbirliği anlaşmasına rağmen, çoğunun pasif durumda olması ve uluslararasılaşma anlamında tanımlanmış bir strateji eksikliği gösterilebilir. Erasmus hareketliliğini destekleyecek programlar geliştirilmesi, AB ve diğer uluslararası işbirliklerini artıracak fırsatlar yaratılması, Üniversitesi'nin tanınırlığını ve potansiyelini artıracak girişimlerde bulunması bu anlamda önerilmektedir.

2) Yükseköğretim Kalite Komisyonlarının Görev, Sorumluluk ve Faaliyetleri

2018 yılı itibarı ile Kurumsal Dış Değerlendirme talebinde bulunan Ordu Üniversitesi, Yüksek Öğretim Kalite Kurulu'nun 2017 yılında tüm üniversitelerimizde başlattığı özdeğerlendirme sürecine, ilgili mevzuat gereği kurması gereken örgütsel yapıyı oluşturarak ve 2017 yılına ilişkin özdeğerlendirme raporunu hazırlayarak katılmıştır.

Üniversite Kalite Komisyonu ve Birim Kalite Komisyonları, Kurumsal Gelişim ve Kalite Koordinatörlüğü ve Koordinatörü, Koordinatörlüğün Koordinasyon Komisyonu ve Koordinatörlüğün Danışma Kurulu gibi örgütsel yapıları ve sorumluluklarını 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliğine uygun olarak 2017 sonunda hazırlanan ilgili Üniversite Yönergesinde tanımlanmıştır. Ancak Kasım 2018'deki ziyaret tarihi itibarı ile özdeğerlendirme raporunu hazırlayan Kalite Komisyonu dahil diğer örgütsel yapıların, bilgilendirme toplantıları ve memnuniyet anketleri ile kurumda kalite duyarlılığı yaratmaya dönük faaliyetleri dışında süreçleri güvenceye alacak bir etkinliği henüz gerçekleşmemiştir.

Diğer yandan Üniversite'nin yönetsel süreçlerinde, 5018 sayılı yasanın İç Denetim mevzuatına yönelik faaliyetler ve denetimler yapıldığı, Kalite Güvencesi ve Kurumsal Değerlendirme Mevzuatına destek olacak, örneğin kurumsal kimlik oluşturma gibi birçok çalışma olduğu belirlenmiştir. Ancak, bu tip çalışmalar PUKÖ döngüsünde planlama ve uygulamaya geçiş aşamalarını ifade etmektedir.

Ordu Üniversitesi, 2017 yılında kabul ettiği bir yönerge ile bir Üniversite Danışma Kurulu oluşturmuştur. Kurul, 2018 Kasım ayına kadar Ordu ve Ünye'de yaptığı iki toplantıda yerele özel dış paydaşların da katılımı ile Üniversite'nin gelişimi ve kalitesine katkıda bulunmak için bir ortam oluşturmuştur. Değerlendirme Takımı, bu ortamın etkin kullanmanın, katılımı güçlendirmenin ve yaygınlaştırmanın Üniversite-Kent ilişkisinde karşılıklı kazanımlara zemin hazırlayacağına inanmaktadır.

Sürdürdüğü fiziki alan yatırımları ile kuruluş aşamasını henüz tamamlamamış bir üniversite olarak, kurumda fiziki imkânların geliştirilmesinin birincil öncelik olduğu ve kalite güvence sisteminin işletilmesinin önceliklendirmede sonraya bırakılmasının bir üst yönetim tercihi olduğu izlenimi edinilmiştir. Ordu Üniversitesi'nin daha önce herhangi bir dış değerlendirme geçirmemiş olması veya kurumda akredite olan herhangi bir akademik birim bulunmaması bu tercihlerin bir sonucudur. Ancak, Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği'nin Ulaştırma Bakanlığı tarafından değerlendirilmesi gibi Üniversite'deki diğer programlarda da benzer girişimlerin başlatılabileceği gelişmeye açık alan olarak görülmüştür.

Akademik teşkilat mevzuatı gereği, Senato'nun eğitim programları değişikliklerini yıllık olarak karara bağlama görevini rutin olmaktan çıkarıp, PUKÖ döngüsünün kapatılmasına ilişkin somut bir eyleme dönüştürmek için eğitimde kalite güvence süreçlerinin işletilmesi gerekecektir. Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü'nün bu çerçevede etkin bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir. Bir bilgi yönetim sistemi üzerinden araştırma projelerinin başvurusu, yürütülmesi, takibi ve yıllık performans değerlendirmelerinin yapılabilirdiği ve akademik teşvikler için kullanıldığı gözlenmektedir.

Kalite güvence sistemi, üniversite üst yönetimince hedeflenen amaçlara ulaşmak, şeffaflık, hesap vermek ve başarıyı kanıtlamak amacıyla etkin bir stratejik yönetim aracı olarak benimsenmelidir.

Ordu Üniversitesi Rektörünün akademik birim ziyaretleri yaparak kurumun temel ilkelerini iç paydaşlarla paylaşması, icraatında tutarlılık ve ilkeli akademik kadrolaşma politikası uygulaması ve kuruma örnek olması, kalite güvence sisteminin kurumda benimsenmesi ve kalite kültürünün sürdürülebilir yayılımı açısından değerli bir başlangıçtır. Her akademik birimde iç paydaşların bu yayılıma katılımı gelişmeye açık bir alandır.

3) Paydaş Katılımı

Kurumsal Değerlendirme sürecine başvuru öncesi, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince, Üniversite Strateji Daire Başkanlığı tarafından iç paydaşlara memnuniyet anketi yoluyla erişim sağlanmıştır. Ayrıca Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı da yemek hizmetlerinin değerlendirilmesi için memnuniyet anketleri yapmıştır. Yapılan anketlerin sonucunun web sayfalarında ilan edildiği görülmüştür; ancak Değerlendirme Takımı, sonuçlara bağlı olarak yapılacak iyileştirme faaliyetlerinin içeriğinin belirlenmesi ve olası faaliyetlerin PUKÖ döngüsü içinde sürdürülmesi konusunda bundan sonra Kalite Komisyonu tarafından bir sürecin geliştirilmesini önermektedir.

Kurumda iç paydaşlarla elektronik ortamda yaratılan iletişimin güvenli bir giriş gerektirmesi nedeniyle detayları incelenememekle birlikte bilgi edinme, veri girişi ve geri bildirim açısından etkili bir web portalı oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Bu gayreti destekleyecek anlamda Türkiye genelinde Ordu Üniversitesi öğrencileri dâhil 40 bin öğrenciye uygulanan 2017 yılı Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması sonuçları dikkate alındığında Ordu Üniversitesi öğrencilerinin “kurumun yönetimi ve işleyişinden memnuniyeti 164 üniversite arasında 53’ncü sırada iken; “genel memnuniyet” sıralamasında 83’üncü sırada yer alması Üniversite’deki yönetim anlayışının öğrenci nezdinde olumlu karşılandığını göstermektedir. Ancak öğrencilerin kurulmakta olan kalite güvence sistemi içinde anketler ve kalite kurullarında görünürlüğü dışında yönetime aktif katkısının iyileştirmeye açık bir alan olduğu izlenimi edinilmiş, yönetsel kurullarda öğrenci temsilcisinin yer almadığı görülmüştür. Bu durumun, öğrenci konseyi seçimlerinin son iki yıldır Türkiye genelinde yapılmamış olmasının bir sonucu olabileceği Değerlendirme Takımı’nın bilgisi dâhilindedir.

Diğer yandan Ordu ilindeki tek üniversite olmasına rağmen dış paydaşlarla güçlü bir etkileşimin kurulamaması, Kurumun dış paydaşların karar alma ve iyileştirme süreçlerine katılımı konusunda sistemli bir yaklaşıma sahip olmaması geliştirilmeye açık bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu anlamda denizcilik alanında işadamlarının Deniz Bilimleri Fakültesine desteği çok belirgin iken; fındık konusunda dış paydaşların, YÖK’e yapılan ihtisaslaşmaya ilişkin başvurular konusunda bilgilendirilme eksiği Kurumun kalite güvence sistemi içinde dış paydaşların katkısına yer verme konusunda daha proaktif davranması gerekliliğini göstermektedir.

Sonuç olarak Ordu Üniversitesi’nin etkin bir yerel üniversite olabilmek için ilin dinamikleri ile yaptığı çalışmaların geliştirmeye açık olduğu değerlendirilmiştir. Kurumda dış paydaşların bilgilendirilmesi konusunda düzenli yürütülen ve kapsayıcı bir danışma kurulu çalışmasının mevcut olmadığı, yapılan bazı toplantı, gezi ve çalıştayların düzenli bir PUKÖ döngüsünün parçası olmadığı gözlenmiştir.

Mezunlarla iletişim için web tabanlı bir platform mevcut olup, bu platformda mezunlardan alınan bilgilerin genel kapsamda olduğu gözlenmiştir. Mezunlardan, özellikle eğitim aldıkları programlardaki süreçlerde kaliteyi arttırmak konusunda programa özgü sorularla geri bildirim elde edilmesi Değerlendirme Takımı tarafından önerilmektedir.

3. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1) Programların Tasarımı ve Onayı

Ordu Üniversitesi, akademik birimlerinde yürütülen önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programları için ilgili yükseköğretim mevzuatı gereği program açma ve kapatma kararlarını, Üniversite’de mevcut ilgili akademik kurullarından geçirmekte ve Yüksek Öğretim Kurulu onayı ile sisteme yükleyerek devreye almaktadır. Mevcut programlar üzerinde yapılan ders değişiklikleri ise ilgili kurulların önerisi ve Senato onayı ile yürürlüğe girebilmektedir. Üniversite eğitim-öğretim programlarının, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesindeki tanımlamalar ve eğitimde iş birliği yaptığı dış paydaşların program çıktılarında beklentileri ve eğitim-öğretim gereksinimleri ile uyumlu olduğunu; yürütülmekte olan programlar kapsamında gereksinim duyulan uzmanlık derslerinin açılmasına ilişkin talepleri karşıladığını ifade etmiştir. Ancak, ilgili yönerge ile çalışma esasları belirlenen Rektörlük ve akademik birimlere bağlı Eğitim Komisyonlarının eğitim programlarına ilişkin kararlarına esas teşkil eden faaliyet ve bilgilerin, kanıt olarak sunulan komisyon kararları incelendiğinde sistematik bir yaklaşımla toplandığına ve belgelendirildiğine dair bir izlenim edinilememiştir. Değerlendirme Takımı, söz konusu komisyon faaliyetlerinin kalite güvencesi yönetim sistemi içinde yeniden düzenlenmesini önermektedir.

Örneğin söz konusu kalite güvencesi yönetim sistemi yaklaşımının işletilebilmesi halinde, öğretim elemanı temininin zor olduğu bazı programlarda derslerin öğretim elemanlarının uzmanlık alanları doğrultusunda açılması; açılan bazı önlisans programlarının uygulamalı eğitim gereksinimlerinin yerel imkânlarla karşılanması vb. gerekliliklerin sağlanması güvence altına alınabilecektir.

Öğretim programlarının her biri için hazırlanmış olan program ve ders bilgi paketleri ile programların eğitim amaçları ve kazanımları, programın amaç ve öğrenme çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığı (ders ve akademik birim bazında başarı ortalaması ile sınırlı olarak), iç paydaşlar için Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden yayınlanmakta; dış paydaşlar ise Üniversite’nin internet sitesi üzerinde yayınlanan bilgi paketi ile programlar hakkında bilgilendirilmektedir. Özellikle önlisans programlarında işyeri staj çalışmaları ile ilgili usul ve esaslar belirlenmiş ve web sitesinde yayınlanmıştır. Öğrencilerle toplantılar yapılarak, stajla ilgili bilgilendirme yapılmaktadır. Kurumda, öğrencilerin yurt içinde ve yurt dışındaki iş yeri ortamlarında gerçekleşen zorunlu mesleki uygulama/alan çalışması ve stajlarının iş yükleri, programlara AKTS kredisi olarak yansıtılmış; ancak isteğe bağlı staj uygulaması bulunan bazı programlarda bu iş yüklerinin AKTS kredisi olarak yansıtılmadığı ancak bu bilgilerin Diploma Eki’nde bulunduğu görülmüştür.

Üniversite, önlisans ve lisans öğrencilerinin araştırmacılık yetkinliğini artırmak için kongrelerde kabul edilen poster ve sözlü sunumlara katılımı Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı, lisansüstü tez çalışmalarını ise BAP üzerinden desteklemektedir.

2) Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

Ordu Üniversitesi’nin sunduğu eğitim-öğretim programlarında öğrenci ve mezunların hedeflenen program çıktılarına ulaşp, ulaşmadığının niteliksel ölçümü için öğrenci ve mezun memnuniyet anketleri, dokümanite edilmiş dış paydaşlarla toplantılar (kariyer günleri ve toplantıları, mezun toplantıları, sanayi kuruluşlarının insan kaynakları temsilcileri ile toplantılar ve meslek örgütlerinin katıldığı akademik iş birliği toplantıları), programların doluluk oranları, YGS, DGS sonuçları ve staj

faaliyetlerinin değerlendirilmesi gibi yöntemler kullanılmakta olup, bu bilgilerden bir çıkarım yapmak mümkündür. Ancak, Üniversite’de mezunlarla iletişim için kurulan web tabanlı platform aracılığıyla eğitim programlarındaki sorunlar ve programların güncellenmesi ile ilgili herhangi bir geribildirime ulaşamadığı görülmüştür. Ayrıca derslerin program çıktılarını karşılayan öğrenme kazanımları bazında, öğrencilerin dönem sonunda elde ettiği başarının düzeyi hakkında Öğrenci Bilgi Sisteminde sunulduğu belirtilen ve program çıktısı bazında niceliksel olması gereken bilgilerin sistematik ve şeffaf bir süreçle oluşturulmamış olması konusu iyileştirmeye açık bir alan olarak belirtilebilir. Bu tür bilgilerin program akreditasyonun söz konusu olabileceği bölümlerde erişime açık olması beklenir. Dolayısı ile programların sürekli izlenmesi ve güncellenmesi konusunda Üniversite genelinde sistematik bir yaklaşım gözlenmemiştir.

Üniversite’nin kurumsal web sayfasında yer alan ve tüm programlar ve dersler için sunduğu tanıtım bilgileri, “Bilgi Paketi” bağlantısında mevcuttur. Oldukça düzenli olarak hazırlanmış bu bilgiler ex-ante (uygulama öncesi girdiler açısından) program yeterliliğini göstermektedir. Ancak ex-ante program yeterliliği, her mezun için kazanımları garanti eden bir güvence sistemi değildir. Önemli olan ex-post (mezuniyet sonrası kazanımlar) program yeterliliği, yani mezunların ölçülebilen ve izlenebilen bilgi ve beceri kazanımlarının program çıktılarına sağlamasıdır. Bu anlamda mezunlarla iletişim için web tabanlı bir platform oluşturmuş olmakla birlikte, bu platformda, mezunlardan büyük ölçüde demografik bilgi olarak kabul edilebilecek bilgilerin alındığı gözlenmiştir. Mevcut anket içeriğinin program bazında oluşturularak, mezunların kendileri ile ilgili programlardaki kaliteyi arttırmak adına periyodik olarak izlenmesi ve geri bildirim elde edilmesi Üniversite için iyileştirmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Programların izlenmesi sonrası toplanan bilgilerle güncellenmesi konusunda sürecin nasıl işletildiğine dair somut ve yaygın bir yaklaşım gözlenmemiştir. Üniversite’nin 5018 sayılı yasa çerçevesinde hazırladığı birim faaliyet raporları kendi içinde çok kapsamlı bilgiler içerse de eğitim-öğretim programlarındaki iyileştirmeler ve program çıktılarına başarımları konusunda detay içermemektedir. Dolayısı ile yapılan akademik üst birim düzeyinde iyileştirmeler ve değişiklikler, üniversite internet sayfalarında yayımlanan Kurum İç Değerlendirme Raporu-KİDR aracılığıyla görülebilir.

Üniversite’de akredite olan bir program bulunmamaktadır. Ancak bu konuda bir ilk olması amacıyla Fen Edebiyat Fakültesi programlarının değerlendirme ve akreditasyon süreci ile ilgili Üniversite üst yönetiminin de katıldığı bir bilgilendirme toplantısının yapıldığı görülmektedir.

3) Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Üniversite’nin, öğrenim sürecinde öğrencilerin aktif rol almalarını teşvik edecek ders planları oluşturmak ve öğretim yöntemleri kullanmak konusunda yaygın ve sistematik olmasa da, bazı programlarını desteklediği görülmektedir. Verilen bilgilerde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında ders planları oluşturulurken önce akademik birim öğretim üyelerinden ders önerilerinin alındığı, sonra ilgili alt birimin akademik kurul kararı ile yönetim kurullarından geçirildiği ifade edilmektedir. Ancak dersin aktif öğrenme odaklı olup olmadığı veya odaklı ise hangi yöntemlerin desteklendiği konusunun ilgili birime bırakıldığı anlaşılmaktadır. Öğrenci merkezli aktif öğrenme konusundaki uygulamaların Üniversite’de bu yönden sınırlı sayıda kaldığı görülmüştür. Üniversite’nin genel anlamda öğrenci merkezlilik anlayışı ise daha çok rutin olarak görülebilecek seminer, tez, uygulama ve laboratuvar tipi çalışmalar ile açıklanmaktadır. Tıp Fakültesindeki uygulama dışında öğrenci merkezli öğrenme konusunda Üniversite’nin diğer akademik birimlerinde sistematik olarak tanımlanan bir yaklaşım gözlenmemiştir.

Ordu Üniversitesi, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı üzerinden yürütülen öğrenci kulüplerinin faaliyetleri ve öğrenci merkezli eğitim politikası doğrultusunda çeşitli etkinlikleri (konser, konferans, toplantı, çalıştay, sempozyum, sergi vb..) desteklemekte ve bu etkinlikleri birimlerin faaliyet raporları üzerinden web sayfalarında iç ve dış paydaşların bilgisine sunmaktadır. Ancak öğrenci merkezli eğitim politikası doğrultusunda yapılan uygulamaların yayılımı ve bilinirlik düzeyinin kurumun tüm birimlerinde aynı şekilde algılanmadığı ve Üniversite'nin bu yönde bir stratejik amacı mevcut ise de hedeflerin tam olarak öğrenci merkezli öğrenim deneyimine odaklanmadığı iyileştirmeye açık bir alan olarak görülmektedir. Bu doğrultuda Üniversite, öğretim kadrosunun gereksinim duyduğu öğrenci odaklı eğitim öğretim yöntemleri konusunda Kurum'da mevcut olmayan eğiticinin eğitimi programlarının oluşturulması için Eğitim Fakültesi kaynaklarını değerlendirebileceği düşünülmüştür.

Üniversite, eğitim programlarının oluşturulması, öğrenci kazanımlarının ve başarımlarının ölçülmesinde önemli bir faktör olan öğrencinin bir ders için harcadığı zaman ve gücü tanımlayan Avrupa Kredi Transfer Sistemini (AKTS) tüm programlarında uygulamıştır. Ders Bilgi Paketi'nde iş yükü hesaplaması her ders için yapılmıştır. Bu iş yükünde derse devam, sınav vb. birebir temas saatleri dışında öğrencinin ders için harcadığı zamanın, söz konusu Ders Bilgi Paketi'ni hazırlayan öğretim elemanlarının tahminleri üzerine belirlendiği, öğrenci ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler sonucu anlaşılmıştır. Bu bireysel çalışma süreleri konusunda öğrenci görüşlerinin alındığı bildirilmiş ise de bu alanda Üniversite genelinde homojen bir uygulamanın yapılamadığı görüşü oluşmuştur. Öğrenci iş yükü esaslı kredi transfer sistemi uluslararası hareketlilik programlarında ilgili mevzuat çerçevesinde kullanıldığı gibi, zorunlu staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim kazanma programları için de geçirilen süreye orantılanarak tanımlanmıştır. Ancak isteğe bağlı stajlarda AKTS değerleri atanmamış olsa da, stajlar ilgili yönergeler çerçevesinde yürütülmektedir.

Öğrencilerin bir yükseköğretim kurumunda edindikleri bilgi ve becerileri kişisel gelişimleri ile bütünleştirmek, sosyal ve kültürel derinlik kazanabilmek amacıyla farklı disiplinleri tanıma fırsatı veren seçmeli dersler almalarının önemi yadsınamaz. Ordu Üniversitesi'nde de bu amaçla verilen alan dışı seçime bağlı dersler birimler bazında mevcut olsa da sayılarının yeterli olmadığı öğrenciler tarafından ifade edilmiştir. Değerlendirme Takımı, Üniversite'nin bu tür alan dışı seçimlik dersler için ortak bir ders havuzu oluşturmasını; önlisans ve lisans programlarındaki öğrencilerin, danışmanlarınca yönlendirilerek bu ortak havuzdan ders almalarının yaygınlaştırılmasını önermektedir.

Ordu Üniversitesi'nde önlisans/lisans öğrenci danışmanlık sistemi “akademik öğrenci danışman/koordinatör yönergesine” göre yürütülmektedir. Öğretim elemanlarının sayısının bazı birimlerde yetersizliği nedeniyle danışmanlık hizmetlerinin etkin şekilde gerçekleştirilemediği, ancak öğretim elemanlarının özveri ve samimi tutumlarının öğrenciler tarafından takdir edilen bir husus olduğu gözlemlenmiştir. Lisans danışmanlık sisteminin etkinliğinin değerlendirilmediği ve ilgili yönergede danışmanların/koordinatörlerin öğrencinin mezuniyeti aşamasında da bir rolü olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca danışmanların temel görevlerinden biri olan “kariyer planlamasına yönelik olarak öğrencileri bilgilendirmek ve yönlendirmek” gibi bir görevi de bu yönergede tanımlanmamıştır.

Öğrencinin başarısını ölçme ve değerlendirmede tanımlı süreçler bilgi paketi içerisinde yer almaktadır. Programlarda bu süreçlerin uygulanması, ilgili mevzuat ile güvence altına alınmaktadır. Mezuniyet koşulları da yine program bazında ilgili yönetmeliklerle belirlenmiştir. Ancak Üniversite genelinde program kazanımları ile alan içi ve alan dışı ders öğrenme kazanımlarını ölçmek için tanımlanmış bir yöntem bulunmamakta, öğrencilere yapılan ders değerlendirme anketleri ise ilgililerle paylaşılmamaktadır.

Ordu Üniversitesi'nde öğrencinin başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla geçerli kurallar web ortamında “Mevzuat”, “Bilgi Paketi” ve “Öğrenci Bilgi Sistemi” üzerinde öğrencilerin erişimine açıktır. Öğrencinin devamsızlığı veya sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenlerin oluşması durumunu kapsayan açık düzenlemeler Ordu Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde mevcuttur. Öğrencilerin diğer şikayetlerini almak için çeşitli yollar açık ve tanımlanmış olmakla birlikte, Değerlendirme Takımı bu şikayetleri gidermek için kalite güvence sistemi içinde ilan edilmiş bir politika ve süreç tanımlanmasını önermektedir.

4) Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanıma ve Sertifikalandırma

Üniversite, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından merkezi yerleştirilen önlisans ve lisans öğrencileri için Yükseköğretim Kurulu'nun ilgili mevzuatını uygulamakta; Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu programlarına özel yetenek sınavları ile alacağı öğrencilerle ilgili olarak “Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Özel Yetenek Giriş Sınavları Yönergesi”, “Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Özel Yetenek Giriş Sınavları Yönergesi” ve “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 2018 – 2019 Eğitim-Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavı Bilgilendirme Kılavuzu”nundaki esasları uygulamaktadır. Lisansüstü programlara alınacak öğrencileri için de “Ordu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği” uygulanmakta olup, Ordu Üniversitesi'nin öğrenci alımları şeffaf ve denetlenebilir bir formal yapıdadır.

Üniversite'de Çift Anadal ve Yan Dal yönergeleri mevcut olmakla birlikte bu programların işletilmediği görülmektedir. Yatay ve dikey geçiş ile gelen öğrencilerin kabulünü ve önceki öğrenimlerinin tanınmasını “Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik” ve “Ordu Üniversitesi Muafiyet Ve İntibak İşlemleri Yönergesi” kurallarına uygun olarak yapmaktadır.

Üniversite'de non-formal ve informal öğrenmenin tanınması kapsamında zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı için yapılan muafiyet sınavı gösterilebilir. Bunun dışında önceki non-formal ve informal öğrenmelerin tanınması için tanımlı bir sürece rastlanmamıştır.

5) Eğitim-Öğretim Kadrosu

Ordu Üniversitesi akademik kadrolarına atama ve yükseltmelerde, devlet üniversitelerinin tabi olduğu 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Ordu Üniversitesi Öğretim Üyeliği Kadrolarına Başvuru Ve Atanma Koşulları Ve Uygulama Yönergesinde belirtilen şartlar aranır. Akademik kadronun mesleki gelişimlerini sürdürmek, öğretim ve araştırma becerilerini geliştirmek adına sınırlı da olsa yurtiçi ve yurtdışı akademik, bilimsel, sanatsal, kültürel etkinliklere katılımı teşvik edilmekte ve BAP desteklerinden yararlandırılmaktadırlar. Ancak 2017 yılında öz gelirlerin %5 civarında azalmasının, BAP'a ayrılan payın azalmasına ve dolayısı ile BAP teşvik ve desteklerinin azalmasına sebep olduğu gözlenmiştir.

Ordu Üniversitesi'nde önlisans, lisans ve lisansüstü programlarının açılabilmesi için Yükseköğretim Kurulu'nun belirlediği asgari koşulların sağlandığı durumlarda, öğretim elemanlarının yeterlikleri ile ders gerekliliklerinin karşılanması ilgili akademik kurullar tarafından güvence altına alınmaktadır. Uzak yerleşkelerdeki mevcut önlisans programlarında görevli eğitim kadrosu içinde, kariyerinin

başındaki genç akademik personelin, akademik ilerleme için teşvik ediliyor olması, kendileri için önemli bir motivasyon; programların sürdürülebilirliği açısından da kaçınılmaz bir çözüm olarak görülmektedir. Değerlendirme Takımı, bu karşılıklı kazanımın söz konusu olduğu durumlarda, akademik gelişim süreci devam eden personelin uzmanlaşmak istediği alanlar ile görevlendirildikleri derslerin örtüşmesi konusunda akademik birim yönetimlerinin en uygun çözümleri üretebileceğine inanmaktadır.

Üniversite’de akademik personelin yaş ortalaması dikkate alındığında, %70 oranında 21-40 yaş aralığında genç bir kitlenin mevcut olduğunu ve bu kitlenin akademik gelişimin devam ettiğini varsayarak; her açıdan Üniversite’nin bu gelişimi desteklemek durumunda olduğunu değerlendirebiliriz. Aslında tüm akademik personelin kendi uzmanlık alanları dışında eğitici olarak sahip olmaları gereken yeni yöntemleri kullanabilme becerisi konusunda eğiticinin eğitimi gereksinimi bulunmaktadır. Yapılan görüşmelerde fakülte ve özellikle yüksekokullardaki eğiticilerin kendi olanakları ile kişisel gelişimlerini sağlamaya çalıştıkları gözlenmiş olup, Üniversite’nin özellikle öğrenci odaklı eğitim yöntemleri konusunda akademik personeline destek sağlaması iyileştirmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Ordu Üniversitesi’nde eğitim programlarının yürütülmesinde sayıca veya nitelik olarak öğretim elemanı eksikliği çekilen programlarda diğer akademik birimlerden veya dışarıdan ders vermek üzere geçici öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri ile ilgili yazılı bir yönerge, usul-esas, vb. bulunmamasına karşın, ilgili birimin yönetim kurulunda görüşülerek dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı görevlendirmesi ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Bu şekilde ders vermek üzere özellikle meslek yüksekokullarında görevlendirilen öğretim elemanlarının nitelikleri, bölgenin ve özellikle ilçelerin durumu dikkate alındığında sürdürülebilirliğin devamı için uygun eğitimler belirlenerek yapılmaktadır.

6) Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

Ordu Üniversitesi, genç bir üniversite olarak özellikle Cumhuriyet yerleşkesinde öğrencilerin kullanımına yönelik olarak kütüphane, yemekhane, yurt, bilgisayar laboratuvarları, kafeterya, spor tesisleri gibi alt yapılara son yıllarda yatırım yapmış ve bunların öğrencilerin en iyi şekilde kullanımına yönelik işletilmesine çalıştığı gözlenmiştir. Ancak Üniversite’nin mevcut uzak yerleşkeleri dikkate alındığında öğrencilere sağlanan bu olanakların diğer yerleşkelere dağılımının dengeli olmadığı görülmektedir. Uzak yerleşkelerde yurt, kütüphane, kantin ve spor vb. tesislerinin yetersizliğinin öğrencilerin memnuniyetsizliğine sebep olacak durumda olduğu gözlenmiştir. Bu olanaklardan diğer yerleşkelerdeki öğrencilerin de yararlanabilmesi için belli aralıklarla taşıma hizmetinin verildiği ifade edilse de olanakların yerinde sunumunun ve yeterliliğinin iyileştirmeye açık bir alan olduğu açıkça görülmektedir.

Üniversite’de, öğrenci gelişimine yönelik olarak çok sayıda sosyal, kültürel ve sportif faaliyetin düzenlenmekte olduğu ve bu faaliyetlerin de üniversite yönetimi tarafından desteklendiği memnuniyetle gözlenmiştir. Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi ile akademik birimlerdeki öğrenci danışmanlık sistemi içinde öğretim elemanlarının eğitim ve mesleki gelişim anlamında öğrencilere desteğinin Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden izlenecek şekilde sunulduğu görülmüştür. Kurumda özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Engelli Öğrenci Birimi gibi özel hizmet veren birimler mevcuttur. Ayrıca engelli öğrenciler için engel gruplarına göre ihtiyaçların belirlendiği, gerekli düzenlemelerin yapılması için planlama çalışmalarının başlatılmış olduğu gözlenmiştir.

Tüm akademik birimlerde öğrenciye sunulan hizmet ve desteklerin yaygınlık ve kalite anlamında aynı düzeyde olmaması ve iyileştirmeye açık alanlar bulunması nedeniyle 2015-2019 Stratejik Planı'nda stratejik amaçlar ve hedefler konularak imkânların geliştirilmesine yönelik yatırımlar yapılmakta ve bu yatırımlar yıllık performans ve faaliyet raporlarında şeffaf bir yapıda paydaşlar ve toplumun bilgisine sunulmaktadır. Ancak "Mali Durum ve Beklentiler Raporu"nda öğrencilere sunulan desteğin hizmet tipine göre dağılımı ve bu dağılımın karar süreçlerine öğrencilerin katılımı konusu iyileştirmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

4. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1) Kurumun Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Ordu Üniversitesi, misyon ve vizyonunda tanımladığı evrensel nitelikte bilgi üreten bir üniversite olma hedefiyle, bilimsel yayınları ve araştırma kapasitesini artırmak üzere, Döner Sermaye gelirlerinden yarattığı fonlarla araştırma projeleri ve lisansüstü tez çalışmalarına Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi üzerinden destek vermektedir. Üniversite'nin vermiş olduğu destekler öğretim üyeliğine atama kriterlerini uygulayabilme açısından yaygın ve kapsayıcı bir politika öngörmekle birlikte, Üniversite'nin belirlediği amaç ve hedefleri ile bunlar doğrultusunda kendine özgü önceliklendirilmiş (güdümlü) bir araştırma politikasından ziyade ülkenin "Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejileri" gibi çok geniş bir öncelik tanımlaması yapması nedeniyle BAP 2017 Faaliyet Raporunda da belirtildiği gibi bir araştırma odağına sahip olmadığı görüşündedir. Değerlendirme Takımı, önceliklendirmenin, Üniversite'nin misyon farklılaşması odaklı statüye geçmesi ve kısıtlı kaynaklarla öncelikli hedeflerine en kısa sürede ulaşması açısından önemli olduğu görüşündedir.

Diğer yandan, Üniversite'deki araştırma-geliştirme süreçleri ile eğitim-öğretim süreçlerinin bütünleştirildiği uygulamalar vardır ve Ordu Üniversitesi'nin lisansüstü eğitim programlarının mevcut olduğu tüm bölümler dikkate alındığında eğitim ve araştırma etkileşiminin daha fazla alanda kurulması da mümkündür.

Araştırma-geliştirme süreçleri ile toplumsal katkı süreçlerinin bütünleştirildiği alanlara bakıldığında ise kurumun, bazı alanlarda uygulamalarının mevcut olduğu görülmektedir. Örnek olarak Gaziosmanpaşa Üniversitesi ile arasında Ar-Ge ve İnovasyon Alanları İşbirliği Protokolü, Giresun Üniversitesi ile yapılmış iş birliği kapsamında TEKNOKENT kurulmasına ilişkin protokol, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) ile kurum arasında imzalanan protokoller verilebilir. Ancak bu faaliyetlerin olması gereken bütün alanları kapsamadığı, kurumun toplumsal katkı süreçlerinin araştırma-geliştirmeden daha çok, sosyal ve kültürel yönde olduğu görülmektedir. Ordu Üniversitesi'nin bu tür araştırma odaklı topluma katkı sağlama konusunda izlediği belirgin bir politikaya sahip olduğu belirlenememiştir.

Üniversite'nin stratejik planında yer alan araştırma ve geliştirme stratejileri incelendiğinde yerel ve bölgesel kalkınma konusuna katkı verme çabaları dikkat çekmekle birlikte bölgedeki dinamiklerin bu çabalara olumlu bir katkısı gözlenememiştir. Bu konuda üniversitenin sınırlı bazı girişimleri görülmüş ancak, yerel ve bölgesel kalkınma hedefleri ile doğrudan ilişkili bir strateji ile bunların desteklendiği gözlemlenememiştir.

Yapılan araştırmaların sosyo-ekonomik kültürel dokuya katkısı idari faaliyet raporları ile ölçülmektedir. Üniversite katkısı, teşvik ve çeşitlilik açısından yeterli olmamakla beraber ağırlıklı olarak BAP projeleri ile sağlanmaktadır. BAP'ın %30 ek bütçesi teşvik edici niteliktedir.

2) Kurumun Araştırma Kaynakları

Üniversite, azalan öz kaynaklarına rağmen, akademik kadrosunun araştırma yetkinliğini geliştirecek imkânlar sunmaktadır. BAP biriminin, araştırma faaliyetleri ve araştırmacıların gelişiminin sağlanmasında oldukça etkin bir şekilde kullanıldığı gözlenmiştir.

Üniversite, ölçme ve analiz kabiliyeti yüksek, nitelikli bir merkezi araştırma laboratuvarına sahiptir. Bu laboratuvar sayesinde birçok çalışma için fiziki ve teknik altyapının sağlandığı ve hizmet üretimine katkıda bulunulduğu belirlenmiştir. Yine BAP desteği ile kurulan ruhsatlı bir “Deney Hayvanları Laboratuvarı” faaliyetlerine başlamıştır.

Ordu Üniversitesi araştırma-geliştirme faaliyetlerinde dış paydaşların katılımının sağlandığı, özellikle ilin tarım sektörü odaklı kurum ve işletmeleri ve Bölgedeki ve Avrupa’daki diğer üniversiteler ile ortak araştırma çalışmalarının, vb. etkinliklerin düzenlendiği örneklerle sahiptir. Bölgesel kalkınma misyonunun üstlenildiği bir konuma sahip olması nedeniyle, esasen dış paydaşların içinde yer aldığı kariyer günleri örnekleri dışında, Ordu Üniversitesi’nin dış paydaşların üniversite ile etkileşiminin daha yoğun ve süreklilik gösterdiği, etki değeri ileri teknoloji odaklı araştırma-geliştirme ve girişimcilik projelerine öncülük etmesi ve bu tür faaliyetlerin il ve ilçelerdeki akademik birimlerde de yayılımının sağlanması beklenmelidir.

Üniversite, araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sonuçlarını düzenli olarak bilgi sistemi platformu (otomasyon sistemi, E-BAP) ve faaliyet raporları ile izlemektedir. Bu sonuçların izlenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla Üniversite’nin her yıl yayınlanan BAP Proje Destekleme ve Uygulama İlkeleri’nde bazı değişiklikler yaptığı, proje niteliklerinin, yönetim süreçlerinin ve yayın vb. çıktılarının iyileştirilmesine yönelik bazı destekleyici unsurlar eklediği görülmektedir. Ancak BAP biriminin 2017 yılı itibarı ile iyileştirmelerin bir PUKÖ çevrimi içinde kalite güvence sistemi anlayışına uygun olarak değerlendirilmesine ve dokümanite edilmesine dair bir süreç tanımının mevcut olmadığı izlenimi edinilmiştir. 2018 yılı son çeyreğinde başlatılan kalite güvencesi odaklı BAP Koordinasyon Birimi çalışmaları ise Üniversite’nin bu doğrultuda attığı somut adımların başlangıcı olarak olumlu karşılanmış olup, 2019 yılında PÜKÖ döngülerinin kapatılabilmesi için başlangıç koşulları oluşturulmuştur.

Kurumun araştırma çalışmaları için üniversite dışı (TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, Sanayi İşbirliği vs.) fonlamaların miktarını arttırmaya yönelik izlediği BAP fonlarından ek destek teşviği ve akademik etkinliklerin puanlanmasında verdiği atama puanlarının dışında açık bir stratejinin bulunmadığı belirlenmiştir. Ancak seyrek de olsa (2016 yılı) bazı proje hazırlama eğitimlerinin verildiği bilimsel etkinlikler görülmekte olup, BAP Koordinasyon Biriminin bu konuda daha fazla etkinlik düzenlemesi ve akademik personele destek olması beklenmelidir.

Kurum stratejik planına “Üniversite Dışı Desteği Artırmak İçin Yurtiçi (TÜBİTAK, TÜBA vb.) ve Yurtdışı Araştırma Kurumları ile İletişime Geçilerek Protokollerin Yapılması” gibi bir hedef koymuş olsa da 2017 yılında imzalanan 8 protokol içerisinde, sadece DOKAP ile imzalanan protokolün bu çerçevede değerlendirilebileceği gözlenmiştir.

Üniversite’de kurum dışı kaynaklar ile elde edilen altyapı ve araştırma olanakları mevcuttur. Ancak üniversitenin bunlara ilişkin teşvik amaçlı sistemli bir çabasının olduğu saptanmamıştır. Kurumun bağış ve sponsorluk ile sağladığı destekler daha çok alt yapı ile ilgili stratejik hedeflere katkı sunmaktadır. Kütüphane bunun en güzel örneğidir. Ayrıca Fındık Plantasyonlarının Rehabilitasyon ve Kalitesinin Geliştirilmesi Protokolü, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Projesi gibi uygulamaların,

kurumun bölgesel stratejik hedeflerine katkı sağladığı görülmektedir.

3) Kurumun Araştırma Kadrosu

Kurumda araştırma kadrosunun araştırma yetkinlikleri ve bu yetkinlikler bazında beklenen seviyeleri “Ordu Üniversitesi Öğretim Üyeliği Kadrolarına Başvuru ve Atanma Koşulları ve Uygulama Yönergesi” kapsamında tanımlanmıştır. Üniversite’nin otomasyon sistemi ve faaliyet raporları aracılığı ile izleme düzenli olarak yapılmakta ve yetkinlikleri başarıma düzeyleri değerlendirilmektedir. Araştırma kadrosunun araştırma yetkinliğini geliştirmesi için “Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi” ile tanımlanan “Bilimsel Etkinliklere Katılım Desteği”, “Yayın ve Atıf Desteği” gibi destekleri mevcuttur.

Özellikle Tıp Fakültesi’nde araştırma üretmek konusunda öğretim üyelerinin karşılaştıkları birçok sorun olduğu gözlenmiştir. Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sağlık Bakanlığı ile afileye olduğu için, kendilerine akademik personel gibi değil de Sağlık Bakanlığı personeli gibi davranıldığı, öğretim üyelerinden Üniversite ortamında öncelikli olması gereken ‘Eğitim’ ve ‘Araştırma’ faaliyetleri yerine ‘Hizmet ve Poliklinik Performansını’ yerine getirmelerinin beklendiği gözlenmiştir. Bu şartlar altında araştırma faaliyetlerinin yetersiz kalması kaçınılmazdır. Bilimsel kongrelere katılım durumunda izin alma zorluğu, döner sermaye kesintisi olması, performans hedeflerini tutturamama sorununun yanı sıra “akademik mantık” ile değil de “Devlet Hastanesi” mantığı ile hareket eden yönetim yapısı nedeni ile araştırma faaliyetlerinin sadece ikili ilişkiler boyutunda yapılabildiği, bu haliyle de yayın üretme şanslarının çok az olduğu belirlenmiştir. Ancak Üniversite genelinde BAP yönergesine uygun destek verildiği görülmüştür.

4) Kurumun Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Üniversite’nin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin etkililik düzeyi/performansı, bilgi sistemi platformu (otomasyon sistemi) ve faaliyet raporları ile izlenmektedir. Ancak araştırma performansının kurumun hedeflerine ulaşmasındaki yeterliliğini gözden geçirmek ve iyileştirilmesini sağlamak konusunda görünür bir faaliyeti bulunmamaktadır. Araştırma faaliyetlerine yönelik yapılan değerlendirmelerin sonuçları Üniversite’nin web sayfası aracılığıyla paylaşılmaktadır.

Fındık, kivi ve bal üretimi ile öne çıkan Ordu ilinde, Üniversite’nin, özellikle bölge ve ülke ekonomisine katkı vermesi beklenirken; bu katkının son derece sınırlı olduğu görülmektedir. Bu konuda gerekli girişimlerin yapılmasına rağmen yerel ve bölgesel dinamiklerin Üniversite’nin bu çabasına yeterince destek vermediği görülmüştür. Bununla birlikte Üniversite, DOKAP’da en fazla proje üreten ve bütçe alan üniversitedir. Ayrıca küçük ve ortak ölçekli işletmelerin bölgede kuruluşunu desteklemek adına, KOSGEB Üniversite’de girişimcilik dersi alan öğrencilere sertifika vermek ve iş bulmalarına yardımcı olmaktadır.

Ordu Üniversitesi, bölge ve ülke ekonomisine verdiği katkı anlamında performansını ölçmek amacıyla kullandığı ulusal URAP sıralamasında, devlet üniversiteleri arasında ilk %70’lik dilimde konumlandırılmış olmasını iyileştirilmeye açık bir seviye olarak görmelidir. Özellikle bölge üniversiteleri ile rekabet ederek, bölgesel gelişmişlik, üretkenlik, yaşam kalitesi ve refah konularında eğitim ve araştırma odağını oluşturmali, proaktif ve sürükleyici yaklaşımlarla bölge üniversiteleri ve bölgesel dinamiklerle işbirliği yaparak ulusal ve uluslararası fonlardan daha fazla yararlanma ve performansını iyileştirmeyi hedeflemelidir.

5. YÖNETİM SİSTEMİ

1) Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Ordu Üniversitesi, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yükseköğretim kurumu olarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında idari ve akademik olarak yapılandırılmış bir devlet üniversitesidir. Rektör ve iki Rektör Yardımcısı ile Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu üst yönetiminde, 730 akademik ve 344 idari personelin mevcut olduğu rektörlük idari teşkilatı, fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarındaki örgütsel yapısı ile Üniversite kuruluş aşamasını tamamlamış bir görünümündedir. Ancak 5018 sayılı yasa ile getirilen zorunlu iç denetim ve kalite yönetim faaliyetlerinin bir süredir uygulandığı Ordu Üniversitesi bu aşamada halen tüm birimlerinde idari süreçleri tanımlamak ve geliştirmek için gayret sarf etmektedir. En azından Kurumsal Gelişim ve Kalite Koordinatörlüğü sorumluluğundaki kalite güvence süreçleri buna bir örnek olarak verilebilir.

2) Kaynakların Yönetimi

İnsan kaynağı, mali kaynaklar ve altyapı gibi kurumsal kaynakların yönetiminde Ordu Üniversitesi'nin 2015-2019 Stratejik Planı ile uyumlu hareket ettiği değerlendirilmiştir. Örneğin, insan kaynağı açısından incelendiğinde, Üniversite Personel Daire Başkanlığı 2017 yıllık Faaliyet Raporunda, Üniversitenin stratejik hedefleri doğrultusunda akademik personelin görevlendirme ve atamalarının birimler arasında dengeli, belirli hedef ve gereksinimler doğrultusunda yapıldığı görülmektedir.

Üniversite'nin akademik kadrolara dışarıdan ve içeriden yaptığı atamaları “Öğretim Üyeliğine Atama Koşulları ve Uygulama Yönergesi” çerçevesinde yaptığı, nitelik açısından taviz vermeden birimlerin gereksinimlerini program başına ortalama üç öğretim elemanı ile karşılayacak bir yönetsel yaklaşım uyguladığı, ancak öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayılarının 17 ile 120 arasında değiştiği MYO'larda özellikle yüksek oranların söz konusu olduğu TBMYO ve SBMYO'da öğrenim kalitesi adına iyileştirmeler yapılabileceği dikkate alınmalıdır.

Üniversite, idari kadrolara açıktan yapılacak atamaları, devlet personel kanunu mevzuatına uygun olarak, KPSS sınavı üzerinden merkezi atama yoluyla gerçekleştirmektedir. Görevde yükselme ve unvan değişikliği için içeriden yapılacak atamalarda, Üniversite, yazılı ve sözlü sınav uygulamasını esas alan işlemler yapmaktadır. Ancak bu konuda idari personele hizmetiçi eğitim verdiğine dair izlenim edinilememiştir.

2017 yılı Mali Durum ve Beklentiler Raporu, 2017 yılı Performans Raporu ve 2017 yılı Yapı İşleri Daire Başkanlığı Faaliyet Raporları incelendiğinde, mali kaynakların, yıllık bütçe kanunu çerçevesinde stratejik plan önceliklerine göre kullanıldığı görülmektedir. Yatırım projelerinde Kalkınma Bakanlığı-DOKAP desteği ile Üniversite'nin merkez yerleşkedeki fiziki gelişimi için yeterli kaynağın ayrıldığı ve etkin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Ancak Üniversite'nin merkez yerleşkesi dışında kalan uzak yerleşkelerin gelişimi için özellikle Kalkınma Bakanlığı tarafından yeni bina yatırım bütçesi verilmemesi nedeniyle, merkez yerleşke ile uzak yerleşkelerdeki fiziki mekânlar arasında eğitim kalitesini etkileyen ve öğrenci memnuniyetsizliğine neden olan farklılıklar mevcuttur.

Ordu Üniversitesi, çoğunlukla mülkiyeti de kendisinde bulunmayan uzak yerleşkelerin fiziki gelişimine yönelik bütçe kaynaklarında yaşadığı kısıtlamalar sonucu Stratejik Plana yansıyan kararlı bir yaklaşımı bulunmamakla birlikte, bu yerleşkeler ve orada verilen eğitim ve topluma hizmetin kalite güvencesi standartlarını sağlayacak koşullarda sürdürülebilirliği açısından yol haritasını belirlemeli ve çözümler üretebilmelidir.

Özellikle, Tıp Fakültesi uygulamalı eğitimi için kullanılan Sağlık Bakanlığına bağlı afilliye Eğitim Araştırma Hastanesinin yetersiz fiziki koşulları, Ordu Üniversitesi'nin son yıllardaki hızlı gelişimi içinde çözümü ertelenmiş bir altyapı problemi olarak görülmektedir. Diğer yandan, Üniversite yönetiminin Tıp Fakültesi'ndeki temel eğitim ve araştırma ortamına ilişkin iyileştirme çabaları yeterli nitelikte olmakla birlikte afiliasyon ile ilgili uygulamalı eğitim ve hizmet sorunlarını göz ardı etmemesi ve üst düzeyde çözümü için gayret göstermesi ve bazı anabilim dallarında öğretim üyesi açığı nedeniyle, bir başka üniversiteye öğrencilerin taşınarak bu açığın kapatılmaya çalışılması iyileştirilmeye açık bir alan olarak görülmektedir.

3) Bilgi Yönetimi Sistemi

Üniversitenin Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı personeli tarafından geliştirilen veya satın alma yolu ile edinilen personel, öğrenci, mezun odaklı yazılımlar, idari ve araştırma süreçleri veri/bilgi yönetimi, network, portal, bulut ve e-posta sunucuları gibi birçok hizmet, yine aynı Daire Başkanlığı tarafından başarı ile sunulmaktadır.

Üniversitenin yürüteceği faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı sorumluluğunda birimlerden toplanan bilgilerle başarı ile takip edilmektedir. Verilerin kaynağı olan alt süreçlerin hemen hepsi için birbirlerinden izole olarak kullanılmakta olan veri yönetim yazılımları mevcuttur. 2017 yılı içinde birimlerden bu veri toplama yazılımları üzerinden elle ve otomatik olarak girişi yapılan veriler, 2018 den itibaren merkezi bir Veri Yönetim Sistemi çerçevesinde birleştirilip, analiz edilebilmektedir. Böylelikle Üniversite'de verinin birden fazla noktada girilmesi ile ortaya çıkabilecek tekrarların ortadan kaldırılması ve güvenilirlik sağlanması hedeflenmiştir.

Elektronik belge yönetim sistemi, BAP bilgi sistemi, öğrenci bilgi sistemi, personel bilgi sistemi, web portalı vb. web tabanlı yazılımlar Üniversite'deki birçok sürecin yönetimini kolaylaştırmakta ve veri/bilgi akışına olanak sağlamaktadır. Ancak bu yazılımların ve donanımın kalite güvence süreçlerinin PUKÖ döngüsüne destek olacak şekilde dokümantasyon yönetim sistemi ile bütünleştirilmesi henüz gerçekleştirilmemiştir. Üniversite'nin 5018 sayılı yasa nedeni ile uyguladığı kalite güvence sisteminin parçası olarak, özellikle faaliyet raporu, performans raporu, mali durum raporu ile birimler bazında faaliyet raporları yıllık olarak düzenli bir şekilde hazırlanmaktadır.

Üniversite'nin ISO27001 bilgi güvenliği standartlarına uygun bir bilgi sistemleri yönetimini uygulamakta olduğu ve bilgi güvenliği için yeterince önlem aldığı anlaşılmaktadır. Bilgi İşlem Daire Başkanlığının bu alanda yetkin bir kadro ile ortaya çıkabilecek riskler için yeni projeler geliştirdiği görülmüştür.

Üniversite, kurumsal hafızasını elektronik ortama aktarma konusunda, kuruluşundan itibaren sistemli bir şekilde bilişim sistemlerine yatırım yaptığını ve bu alanda yeterli seviyeye ulaştığını uygulamaya geçirdiği farklı yazılımlarla ortaya koymuştur. Ancak farklı yazılımların ortak bir paydaya sahip ve bütünleşik bir ortamda çalışması konularında gözlemlenen eksikliklerin giderilmesi iyileştirmeye açık bir alandır.

4) Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı sorumluluğunda bulunan mal ve hizmet satın alımları, devlet kurumlarının tabi olduğu ihale mevzuatına uygun süreçlerle yönetilmektedir. Üniversite'nin satın alma işlemlerinin sağlıklı bir şekilde tamamlanması için mevzuat gereği oluşturulan muayene komisyonunun zorunlu kullanımı ile ürün ve hizmet kalitesi ve uygunluğunun ilk teslimatta garantisinin sağlanması yanında, devamlılığı olan hizmet alım süreçlerinde iç paydaşlara yapılan anketler ile hizmet kalitesi hakkında ayrıca bir geri besleme sağlanmaktadır.

5) Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği, Kamuoyunu Bilgilendirme

Özellikle kurumsal web sayfalarının, Facebook ve Twitter gibi sosyal ağları kullanarak gerçekleştirilen etkinliklerin, tanıtım ve genel kamuoyunu ilgilendiren bilgilendirme faaliyetlerinin Üniversite'ye, iç ve dış paydaşları ile kamuoyu nezdinde, etkin ve güçlü bir profil kazandırmakta olduğu izlenimi edinilmiştir. Ancak Üniversite, Ordu ilindeki fiziki mekânlarını kullanarak, topluma daha açık ve onunla bütünleşen kültürel, sanatsal ve bilimsel faaliyetleri ve toplantıları düzenleyerek, medya kanalları üzerinden sunma konusunda fırsatları daha çok kullanabilecek durumdadır. Ordu Üniversitesi'nin bir eğitim ve bilim kurumu olarak ilin sosyal ve ekonomik yaşamında daha etkin bir rol oynaması iyileştirmeye açık bir alandır.

Üniversitenin web sayfası üzerinden kamuoyu ile paylaştığı çok sayıda kurumsal tanıtım bilgisi, doküman ve faaliyet raporunun mevcut olduğu görülmüştür. Birimler bazında ilgili birim sorumlusunun beyanı olarak sunulan bilgilerin tutarlılığı ve doğruluğu, kamuoyu ile iç ve dış denetime açık durmaktadır. Yapılan incelemelerde, söz konusu raporlarda ve Üniversite üst yönetiminin toplumla, iç ve dış paydaşlarla paylaştığı görüş ve düşüncelerde Üniversite adına nesnel ve objektif bir yaklaşım sergilendiği görülmektedir.

Ayrıca Üniversite üst yönetiminin, Üniversite'nin beyan ettiği “temel değerler” ile tutarlı olarak uyguladığı, toplum ve bilim adına tarafsız ve nesnel yaklaşımın, Üniversite personeli tarafından da benimsenebileceği dikkatli bir personel istihdam politikasını uygulandığı gözlenmiştir.

Ancak, Üniversite'nin akademik ve idari yönetim pozisyonlarında görevlendirilen ve kamu personeli niteliğindeki personeline yöneticilik veya liderlik nitelikleri kazandırılması konusunda bir meslek içi eğitim faaliyeti veya informal bir eğitim platformu oluşumu gözlenememiştir. Bu konuda 5018 Mali Denetim Yasası ile birlikte İç Kontrol Uyum Eylem Planı çalışmaları (veya hedeflenen EFQM Kalite Yönetim Sistemi) çerçevesinde yetkinliklerle örtüşen görevler ilişkisinin kurulması ve sürdürülmesi gelişmeye açık bir alan olarak görülebilir.

Ordu Üniversitesi, bir devlet üniversitesi olarak uyması gereken şeffaflık ve hesap verebilirliği, YÖK ve Sayıştay nezdinde dış denetime tabi olmak dışında, toplumla paylaştığı birçok yıllık performans, mali ve faaliyet raporunun sunulduğu web sayfaları üzerinden de sağlamaktadır. Hızla gelişmekte olan bir bilim kurumu olarak Üniversite'nin ürettiği bilginin içeriği daha çok topluma hizmeti öngören alanlarda, örneğin sağlık hizmetleri, tarımsal üreticilerin eğitimi vb. gibi konularda bölgenin sosyal ve ekonomik gelişmişliğine giderek artan katkıda bulunması beklenmelidir.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1) Sonuç ve Değerlendirme

Ordu Üniversitesi'nin 12 yıllık geçmişini dikkate aldığımızda, eğitim ve araştırma alanındaki performansı, benimsenmiş ve içselleştirilmiş aidiyet duygusuna sahip, özverili akademik ve idari personeli ile bölge kalkınmasında rol oynayan bir yükseköğretim kurumu olma yolunda önemli mesafe kat ettiği görülmektedir. Bundan sonra da, merkez ve uzak yerleşkelerinin coğrafi konumunun getirdiği bazı dezavantajlarına rağmen, Ordu ilinin sosyal, kültürel ve sanatsal gelişimine, bilimsel ve ekonomik altyapısına daha fazla katkıda bulunacak, ulusal ve uluslararası düzeyde kabul gören daha güçlü bir yükseköğretim kurumu olma hedefi ve potansiyeli vardır.

Dış Değerlendirme Takımı olarak Ordu Üniversitesi'nin tüm iç ve dış paydaşlarının katkı ve desteğini daha fazla alarak hedeflerine ulaşacağına inanıyoruz. Bu hedeflere ulaşması için Ordu Üniversitesi'ne destek olacağını ümit ettiğimiz güçlü yönler ile önerilerimizi de içeren geliştirmeye açık alanlardaki değerlendirmelerimizi özetle aşağıda sunuyoruz.

2) Kalite Güvence Sistemi

Güçlü Yönler

- Üniversite üst yönetiminin "nitelikli bir üniversite yerleşkesi" yaratma gayretleri ve bu konudaki kararlı tutumları,
- Üniversite iç paydaşlarının özverili ve aidiyet duygusu yüksek yaklaşımları,
- Kalite Güvence Sisteminin önemi ve yayılımı konusunda akademik ve idari personelin sahip olduğu farkındalık.

Geliştirmeye Açık Yönler

- Misyon farklılaşması odaklı yaklaşım gerçekleştirilmelidir.
- Akademik birimlerdeki fiziki imkanların ve hizmetlerin aynı standartlara getirilebilmesi için kaynak kısıtı sorununu aşacak çözümler üretilebilmelidir.
- Stratejik Plandaki hedefler, bütçe hedefleriyle uyumlu hale getirilmelidir.
- Performans göstergeleri sistematik olarak izlenmelidir.
- Uluslararası karşılıklı hareketlilik ve araştırma işbirliği alanında strateji ve hedefler gözden geçirilmelidir.
- Eğitim-öğretim, araştırma ve topluma katkı süreçlerinde iyileştirme döngüleri kapatılmalıdır.
- Dış paydaşlarla ilgili birim ve Rektörlük Danışma Kurulları üzerinden kurulan iletişim karşılıklı kazanımları somutlaştıracak şekilde güçlendirilmeli ve yayılım sağlanmalıdır.
- Yapılan ders değerlendirme dâhil tüm memnuniyet anketlerinin, değerlendirilmesi ve sonuçlarının iyileştirme faaliyetlerine dönüştürülmesinde kalite güvencesi yaklaşımı ile döngüler kapatılmalıdır.
- Mezunlardan alınan geri bildirim, program bazında sistemli ve yeterli bir şekilde veri toplayabilmelidir.
- Öğrencilerin geniş katılımlı geri bildirimlerinin, karar alma süreçlerinde dikkate alınabileceği

yaklaşımların kalite güvencesi sistemi içinde yer alması sağlanmalıdır.

- Eğitim-öğretim, araştırma ve topluma katkı süreçlerinde, Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PUKÖ) döngüleri tamamlanmalıdır.

3) Eğitim ve Öğretim

Güçlü Yönler

- Staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim kazandırma programlarının eğitim programlarına entegrasyonu,
- Üniversite'nin, azalan öz kaynaklarına rağmen; eğitim-öğretim kadrosunun mesleki gelişimini desteklemesi,
- Öğrenci ve öğretim elemanı ilişkilerinde güçlü iletişim,
- Üniversite'nin tüm yerleşkelerdeki öğrencilerin sosyal, kültürel, sportif faaliyetlerini önemsemesi ve desteklemesi.

Geliştirmeye Açık Yönler

- Yeni açılacak ve sürmekte olan önlisans programlarında öğrencilerin uygulamalı eğitim, sosyal ve kültürel yaşam gereksinimlerinin yerinde karşılanması güvence altına alınabilmelidir.
- Program çıktılarının ölçüm ve değerlendirmesinde, eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve güncellenmesinde akreditasyon odaklı faaliyetler ön plana çıkarılmalıdır.
- Öğrenci merkezli aktif öğrenme konusunda uygulamaların yayılması sağlanmalıdır.
- Eğitimcilerin eğitimi ve hizmet içi eğitim konusunda etkin bir yaklaşım geliştirilmeli ve öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Alan dışı kültürel derinlik kazanımına yönelik seçimli dersler için ortak bir ders havuzu oluşturulmalı; önlisans ve lisans programlarındaki öğrencilerin, danışmanlarınca yönlendirilerek bu ortak havuzdan ders almaları yaygınlaştırılmalıdır.
- Ders seçimi ve kariyer gelişimi planlamasında danışmanlık sistemi etkin bir şekilde uygulanmalı, alan-içi seçimli derslerin çeşitliliği artırılarak, öğrenciler mesleki olarak yönlendirilmelidir.
- Öğrencinin başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusunda, eğiticinin eğitimi sağlanmalıdır.
- Yönetmelikte tanımlanmış bulunan Yandal ve Çift Anadal yapabilme olanağı öğrencilere sunulmalıdır.
- Akademik gelişim sürecini devam ettiren özellikle MYO'larda öğretim görevlisi personelin uzmanlaşmak istediği alanlar ile görevlendirildikleri derslerin örtüşmesi konusunda ilgili akademik birimler uygun çözümler üretebilmelidir.
- Tıp Fakültesi Hastanesi'nin fiziki imkânlarının yetersizliği nedeniyle uygulamalı eğitim kalitesinin olumsuz etkilenmesini önleyecek geçici tedbirlere ihtiyaç olduğu kadar yakın bir gelecekte kendine ait Eğitim ve Uygulama Hastanesi projesinin hayata geçirilmesi konusunda sürdürülen çabalara devam edilmelidir.
- Tıp Fakültesi'ndeki bazı anabilim dallarında öğretim üyesi bulunmaması nedeniyle, eğitimin bütünlüğünün bozulmasının önüne geçecek önlemlerin alınmasına devam edilmelidir.
- Uzak yerleşkelerdeki eğitim-öğretim programları arasında yerel gereksinimler, sosyal ve fiziki koşulların kalite güvencesi standartlarını sağlayabilmesi için dış paydaşlar nezdinde yapılan girişimler sonuçları alınana kadar sürdürülmelidir.
- Eğitim programlarının akreditasyonu için kaynak yaratılmalıdır.
- Kuruluşu planlanan öğrencilerin kariyer planlaması konusunda danışmanlık hizmeti alabileceği bir kariyer ofisi faaliyete geçirilmelidir.

4) Araştırma ve Geliştirme

Güçlü Yönler

- Üniversite'nin azalan öz kaynaklarına rağmen, akademik kadrosunun araştırma yetkinliğini geliştirecek olanaklar sunabilmesi,
- Bilimsel projelerin yönetimi ve izlenebilirliği için etkin bir bilgi sistemi platformuna sahip olması,
- Ölçme ve analiz kabiliyeti yüksek, nitelikli bir merkezi araştırma laboratuvarına sahip olması,
- İçinde bulunduğu bölgenin yerel kalkınma hedefleri ile kısmen uyumlu bir araştırma potansiyeli geliştirmiş olması ve işbirliği yapılanması içinde yer alması.

Geliştirmeye Açık Yönler

- Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası araştırma fonlarına erişim ve işbirliği girişimlerini ve proje başvurularını bilgilendirme, seminer, proje yazım faaliyetleri ile destekleyecek, bir Proje Destek Birimi ve/veya Teknoloji Transfer Ofisini etkin şekilde kullanmalıdır.
- Önceliklendirilmiş/Güdümlü bir araştırma politikası belirleyerek, Üniversite'nin misyon farklılaşması odaklı statüsü için bölge üniversiteleri ve bölgesel dış paydaşlarla işbirliği gayretlerini geliştirmelidir.
- Bölge kalkınmasında katma değeri yüksek teknoloji odaklı araştırma-geliştirme faaliyetlerine öncülük edecek ve girişimciliği destekleyecek uzun vadeli öngörüler geliştirilmelidir.

5) Yönetim Sistemi

Güçlü Yönler

- Üniversite'nin ilçelerdeki uzak yerleşkelerinin eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı süreçlerini kuruluşundan itibaren yetkin akademik ve idari insan kaynağı ile donatma konusuna özen göstermesi,
- Üniversite yönetiminin sürdürülebilir insan kaynağının gelişimi ve yönetimi konusunda izlediği tutumun, iç paydaşlarca büyük ölçüde olumlu karşılanması,
- Üniversite'nin hemen tüm süreçlerinin bilgi yönetim sistemleri ile desteklenmesinde oldukça etkin, güvenilir ve güçlü bir yapılanma içinde olması,
- Üniversite'nin, düzenli olarak oluşturduğu faaliyet, mali durum ve performans raporları ile izlenebilir, şeffaf ve denetlenebilir bir yönetim anlayışına sahip olması.

Geliştirmeye Açık Yönler

- İdari ve destek birimlerinde görev alan tüm personele, kalite güvencesi sistemi kapsamında içinde yer aldıkları süreçlerle ve üstlendikleri görevlerle ilgili meslek içi eğitim programları uygulanmalıdır.
- Rektörlük teşkilatı ve tüm akademik birimlerdeki akademik ve idari faaliyetlerin ve süreçlerin sürekli iyileştirilmesini öngören sürdürülebilir bir kalite yönetim sistemi bu konularda uzman kuruluşlardan alınacak destekle biran önce tüm birimlerde eş zamanlı olarak uygulanmalıdır.